

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnštvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, naročnina se pošilja upravnštvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnštvu: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po — pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

O razmerah v avstr. armadi.

Graški »Čas« prinaša nekaj temeljitih misli o brambnireformi, iz katerih povzemamo sledeče:

Dvoletna vojaška služba, to je v resnici napredek, toda ta napredek ni popoln, ker je omejen le na nekatere kategorije vojaštva in ker oni, ki bodo potrjeni, po večini ne bodo vedeli, ali bodo služili dve leti, ali več. In tudi č smatramo to službo za napredek ne moremo prezreti tega, da 2letna služba ni bila uvedena z ozirom na prebivalstvo in iz ozirov na slabe socialne in gospodarske posledice, ki so v zvezi s triletno službo, ampak da je to sredstvo, s katerim naj se doseže večji kontingent brambovcov, da bi imela armada v mirnem in v vojnem času večje število vojaštva. Na raznih mestih poročil se čita o tem, kako žalostno je stanje naših stotnij, baterij itd., v primeri z drugimi državami in kako potrebna je sanacija posameznih oddelkov. Nikjer na ni pojasnjen vzrok zakaj je temu tako. Poglejmo nekatere številke. **Avstro-Ogrska ima 386.000 moštva in 28.570 častnikov** (poleg tega še 3000 častniških aspirantov). **Nemčija**, ki ima skoraj še enkrat toliko prebivalstva in je najbolj vojaška država, pa ima (po l. 1911.) **596.000 vojakov pri tem pa je 30.000 častnikov**. **Francija**, ki tekmuje z Nemčijo in jo skuša v vsem dohajati, da bi ne zaostala za njo ima **581.000 moštva in le 29.000 častnikov**. **Italija ima 276.000 vojakov in samo 14.000 častnikov**. **Rusija ima 1.350.000 vojakov pri tem pa le 62.000 častnikov**. Iz tega se na prvi pogled vidi, da ima naša armada največ častnikov, oziroma da pride pri nas na enako število moštva mnogo več častnikov, kakor pa drugod. Ako se vojaška uprava pritožuje, da stoji nekateri naši oddelki nižje, nego v drugih armadah, bi se dalo temu odpomoči s tem, da se zmanjša število častnikov. Ako bi imel polk tri oddelke namesto štiri, pride na oddelke več moštva, sanacija se bo lahko izvršila, kontingenta ne bo treba zviševati in ne bo treba zahtevati novih milijonov od davkoplačevalcev, ki so že zdaj z davki preobtoženi. V Nemčiji in Franciji, ki ima mnogo večje vojaštvo, je manj oddelkov, nego pri nas. Nemčija ima n. pr. 200.000 vojakov več, pa ima le 633 praporov, dočim jih je pri nas 680. Ako bi se pri brambni reformi oziralo na položaj države in prebivalstva, bi bilo vse vprašanje rešeno v tem, da se armada drugače razdeli. Ker pa se vidi v armadi neko stvar, ki je sama sebi namen, se misli, da mora dosedanje število oddelkov ostati, oziroma se še pomnožiti, enako mora ostati število častnikov, plače se jim morajo povečati in tako se sanacija vrši na stroške prebivalstva.

Branibor.

Maribor, 25. sušca.

V zadnjem času Maribor, kolikor se tiče Slovencev, nima več kot najskrajnejša naša narodna meja, zaznamovati onega zanimanja v povzdigo narodne zavesti slovenskega življa, kot je bilo pričakovati po prvih časih izza septemberskih dogodkov leta 1908.

Takrat, po onih dogodkih, se je dvignil ves naš žele toliko časa dremajoči narodni ponos in, začelo se je obrambno delo. V zelo kratkem času smo ustanovili nanovo par društev, v vzgojevalnem narodnem pomenu do

takrat še malone nepoznana. A tudi ostala društva so se poprijela dela z podvojeno energijo in pričakovati je bilo velikih uspehov. Pravimo — pričakovati je bilo, kajti v resnici se — v lastno nam sramoto — to ni zgodilo.

Dokaz: zadnje ljudsko štetje, ki je pokazalo mesto prirastka, odpadek. Priznavamo, da je bil v tem slučaju ves aparat nemškonalnega našega mestnega sveta na nogah in pritiskal z vso vehemenco lastne mu brezobzirnosti na hišne posetnike, ti na stranke itd. A vse jedno, nazadovali smo nekaj za sto glasov, niti približnjega prejšnjega števila si nisimo vedeli ohraniti. Pa pustimo ljudsko štetje. Drug dokaz, in to vsakomur očividno, je slovensko »Dramatično društvo v Mariboru«. Po prvi dobro uspeli sezoni smo upali, da bode postalo glavni stebel, glavni širitelj narodne samozavesti. Pa prišla je druga sezona in z njo — razočaranje! Predstava za predstavo je bila slabše obiskana. In kaj nebi! Saj se je prva odtegnila obisku kakor tudi sodelovanju — inteligenta. Zgodilo se je, da smo videli v dvoranji navadnega delavca in kuharico, a ne naše — naobraženo.

In s tretjo sezono ni mnogo bolje. Pa tudi naziranja so postala drugačna. Danes imamo že tudi hvala Bogu — socialni separatizem. Ta poslednji je dozorel že tako daleč, da človek brez gimnazijske mature ne šteje v krog inteligence. Pa, kaj ne da? tako mora biti! Imamo tudi ljudi, ki se čutijo tako zvišene, da bi se jim zdel najbrže greh, pristopstvu človeku odzdraviti, kaj še, spustiti se ž njim morda v pomene. Za vse to so dokazi v rokah in vsak čas radevolje na razpolago.

Še slabše je znašim trgovstvom in obrtnštvom v splošno. »Svoji k svojim« je najlepša naša narodna deviza, ki bi se pa morala v prvi vrsti do pičice izvajati od strani dajalcev in ne le odjemalstva. Godi se pa pri nas, da je baš naš trgovec še dražji od drugega. Ne zahtevamo, da bi bil cenejši ampak, dražji naj ne bo.

Pa tudi naša politična akcija je izgubila na agilnosti in se udala neki letargiji. ki bi končno morala za nas postati naravnost uničujoča, če bi ji bila namenjena še vnaprdje brez ali malodelnost. Lepo sicer — to radi priznavamo, — če se jih nekaj bavi z manjšinskimi in podrobnimi deli, a na vsak način treba tudi dela v velikem. Za Maribor tiho miniranje — ki pa nima dosti delavcev — ne zadostuje. Če hočemo da se nas bode uvaževalo, treba tudi, da se poprimemo z vso silo neustrašeno narodnega dela v javnosti.

Tak je položaj danes. Po prvem izbruhu — stagnacija, otrpljenje. Upamo, da Maribor z ustanovitvijo podružnice »Branibora« dobi svojemu slovenskemu življu novo življensko silo, ki si bode na teh toliki ogroženih narodnih tleh ohranila jakost še tudi poznim rodovom. Hkratu pa tudi želimo, da bi bila ta podružnica ne le Mariboru, temveč vsej Sloveniji — »Branibor«.

Ogrska.

Cesar je poveril grofu Khuenu-Hedervaryju zopetno sestavo kabineta. Z ozirom na politično situacijo na Ogrskem ni bilo tudi drugega pričakovati, posebno ko se je enotna parlamentarna stranka dela, ki jo je ustvaril Khuen in jo tudi dovedel do večine izjavila solidarno s svojim voditeljem Khuenom. Stranka dela se je izjavila tudi identično z ogrsko resolucijo glede rezerve, ki je v bistvu provzročila sedanjo krizo. Konferenca grofa Khuena z avstrijsko vlado in krono pa so končale v ti smeri, da se je našla pot in način, da se ublaži tekst te resolucije v smislu ogrske in avstrijske vlade, a obenem

zelo zopno. Mereč ga z očmi, ga je vprašal hladno:

»Odkod je tvoja milost?«

»Iz Bele Cerkve, Račko Prdlak,« se je predstavil handži in zopet nudi rok, ki je pa obvisela v zraku.

Toda Račko s tem ni bil razžaljen.

»Ali se me bojiš, grof? Ali se nemara sramuješ mojega imena? Nič, toda kadar je človek pošten, je tudi ime lepo. Vprašaj samo v Beli Cerkvi, koga kličejo za Prdlaka in vsakdo ti pove. Poslušaj me... Ako ima človek čast, ima tudi ime, rečem na primer... Jaz živim hišo in imam troje otrok... tudi tebe naj Bog blagoslovi... naj ima vsakdo čast... A človek, čemu živiš? Samo za čast in dobro ime.«

»Prav imaš, baj Račko, kaj pametno govoriš.«

»Resnica, da imam prav; toda da sem takšen, tudi jaz sem zlod... Večkrat sem tu sprejel narodnjake. Ko sem te pred trenutkom zagledal, sem si dejal, čakaj, bomo videli, ali me grof pozna.«

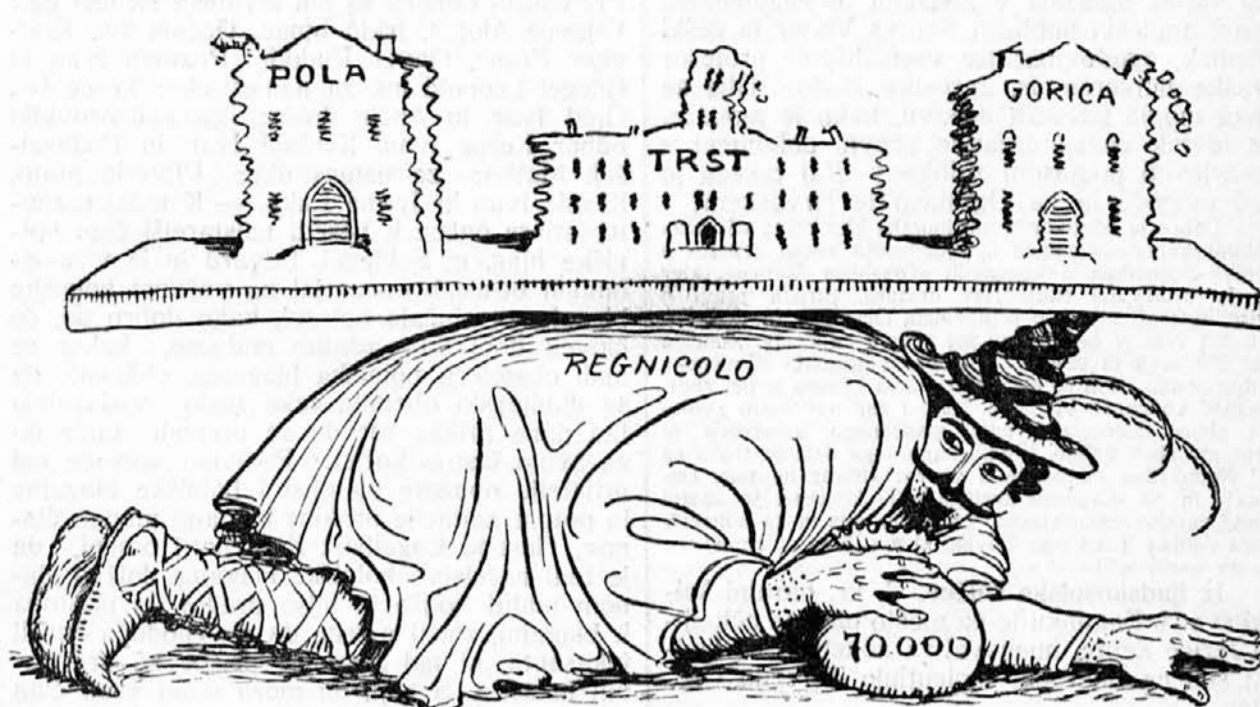
Ognjanov se nikakor ni mogel spomniti, da bi bil videl kedaj tega znamenitega človeka... »Kako dolgo si že v tem kanu?«

»Temu ej že poldrugo leto, toda ko ste predstavljali Genofeto, nahajal sem se v Beli Cerkvi... ti si bil grof.«

»Ali imaš kaj za prigrizniti?«

»Kar je Bog dal, to imam.« In Račko postavil na pomazano gabrovo mizo nekoliko fajžla s papirko, kislega zelja in kruh. »Hočem ti biti tovariš,« doda Račko lju-beznivo, ter se vsede, da obeduje z Ognjanovom.

Ognjanov se molče poprime jedi. Ta Račko je napravil nanj slabši vtis s svojim brezsrnim obnašanjem in še bolj brezsrnim ime-

Glosa.

Tako podpiral je komore regnicolo kakor je želel »Piccolo« — zato jih je — podiral.

bo, kakor se zatrjuje spremenjena resolucija tudi morala zadovoljiti Košutovce, ki so bili pripravljene na temelju resolucije paktirati z vlado in večino. Kaka je sedaj ta izpremenjena resolucija se še ne ve, vendar je avstrijsko vlado zadovoljila v toliko, da je mogla pristati na ponovno designacijo grofa Khuena ogrskim ministrskim predsednikom. Khuen je mislil sprejeti ter se odpeljal takoj v Budimpešto, da začne s pogajanj. Seveda so ta pogajanja le formalna, ker ogrska večina stoji s Khuenom, a vprašanje je, ako se Košutovci zadovolje z izpremenjeno resolucijo. Glede Justhove skupine se pa trdi že lahko danes, da ne bo odnehala raz svoje stališče, ki je izraženo v zahtevi, da brez splošne enake in tajne volilne reforme ne more biti govora o brambni reformi. Včerašnjih krvavih dogodkih po Budimpeštanskih ulicah dokazujejo, da je zahteva po volilni reformi postala tako pereča, da nobena vada ne bo mogla preko nje na dnevi red. Kaka bo nova politična konstelacija na Ogrskem sedaj, ni težko sklopiti, skoro gotovo je da se ne spremeni prav nič. Edino kar se tiče Košutovcev je še odprto vprašanje, ali se pridružio večini, ali pa zopet stopijo v opozicijo, njih stališče je popolnoma odvisno od izpremenjene resolucije. Khuen bo skušal sestaviti svoj kabinet seveda samo iz nagodbenjskih strank, tako, da se ne zgodi nobena načelna, pač pale malenkostne osebne izpremembe! Koliko časa pa bo slo to naprej, ali se bo novemu kabinetu posrečilo stresti odpor opozicije in rešiti brambno predlogo v doglednem času, t je pa seveda drugo vprašanje, kateremu pa gotovo še sam Khuen ne ve in ne zna odgovora.

Francija in Nemčija.

Vojaške predloge, ki bo o njih razpravljaj nemški državni zbor, ki zahtevajo izvanredno velikih kreditov za armado in mornarico, so razburile francosko javnost. Vse časopise se peča s temi predlogami in zahteva soglasno največje pazljivosti francoske vlade. »Figaro« pravi, da je najboljši porok miru v sedanjih razmerah strah pred vojno, ki bi bila katastrofalnega pomena za Evropo. A to jamstvo obstoji v sedanjih kritičnih časih le tako dolgo, dokler se ena država ne čuti premočna nad drugo. Zato je treba računati z najbližjo bodočnostjo, vojni material ki ga ima danes Francija v Maroku, Alžiru in Senegambiji mora biti pripravljen, da je v trenutku prvega konflikta že na francoskih tleh, zato pa je treba, da je francosko vojno brodovje absolutni oosporar v sredozemskem morju. Poslanec Painlevé, član vojnega odseka povdarja, da je treba že zdaj pripraviti, če se francoske kolonialne čete pripravijo na bodočnost, ker bodo ravno te paralizirale številno premočno nemške armade. Poročevalec vojnega odseka Benazet se je izjavil v istem smislu in povdaril: Vojni odsek francoske vlade mora računati in to popolnoma resno z brutalnim

oloroženjem, ki ga uganja Nemčija. Iz armade Črncev moramo usvariti redno armado, in jo izbrati v svojo obrambo! Te besede dokazujejo kritičnost današnjega mednarodnega položaja, treba je male iskre, najneznatnejšega povoda, da izbrulne najgrozovitejši požar!

DNEVNI PREGLED.

Tako ne pojde dalje gospodje klerikalci, z lažmi ne pojde dalje. Ako nimate drugega dela ne lažite. Mi nismo pisali o nobenih »pajskih razmerah« o Rusiji, ampak smo poročali o protislovenski višji politiki, ki je vladna in z nima z narodom nič opraviti. Ne vemo, čemu lažete.

Posledice političnega bojkota. Klerikalci so kakor znano po ljubljanskih občinskih volitvah v svojem neizmernem sovraštvu do naprednjakov proklamirali političen bojkot vseh neklerikalcev in ga tudi že sedaj dosledno izvajajo. Vsak, kdor brezpogojno ne klone tilnika pred njimi, nima, če ima tudi pravno od njih kaj zahtevati, ničesar pričakovati. Naprednjaku se ne sme pomagati, pa če tudi potem pogine od lakote. Kdor ni z nami, je proti nam in zato naj pogine, to je danes klerikalno geslo. Seveda klerikalci pri tem niso računali, da tudi naprednjaki lahko vračajo, zlo za zlo in to po vsej pravici. In če se to v resnici kje zgodi, potem zdigujejo klerikalci po časopisih silen vik in krič in vpijejo, glejte taki so liberalci. Klerikalci naj raje pogledajo malo v svoje vrste in videli bodo cele trume nesrečnežev, ki so postali žrtev njih nasilstva. Pobljzajte se torej najprej vi.

Boj za Riesejev mandat. Kakor znano, je pretečeno leto nenadoma umrl za operacijo koroški državnozbornski socialistični poslanec Riese, ki je zastopal beljaški volilni okraj. Riesejev mandat bi sedaj na vsak način radi dobili v roke nemški nacionalci, ki so pozabili na vse medsebojne spore in bodo šli skupno v boj proti socialističnemu kandidatu. Nemški

zmožen na najnedolžnejši način zbegati človeka.

Konj stoji pripravljen zunaj, toda pot v Trojano je slaba... reče Račko, ko se vrne.

»Kaj sem ti dolžan zase in za konja?«

»He, grof, odpusti, pogostil sem te.«

»Ne sprejemam, hočem ti plačati, saj sem ti itak zelo hvaležen za tvoje gostoljubje, zlasti za vino,« reče Ognjanov porogljivo.

»Nu, vince ne škoduje, toda jaz zanj niti za hrano, niti za seno ne vzamem niti groša. Jaz za takšne prijatelje...«

»Ker je temu tako, pa hvala ti, baj Račko,« reče Ognjanov, ozirajoč se naokrog. »Ali ni tu nikogar več?« »Samo jaz in fant sva tukaj, grof. Fanta pa sem poslal v Belo Cerkev ter se vrne še le proti večeru. Jaz sam hočem poskočiti v vas, a nimam nikogar, da bi ga pustil tukaj... Ostanj torej!«

Ognjanov premeri z očmi neki stebel. In prijemši handžija za roko, reče mu prijateljski:

»Sedaj počakaj, baj Račko, dokler te ne zvežem.« Pri teh besedah je Ognjanov z eno roko odvezal vrvi, oebšeno na klinu na stolpu, z drugo pa prival krčmarja proti steburu.

Krčmar je smatral to za šalo.

»Ali me hočeš zvezati. Nu, le zveži me,« je rekel veselo.

Ognjanov je mirno privezoval z vrvi krčmarja k steburu. Ko je pa ta zapazil, da Ognjanov nima v roki štole, se je najpoprej začudil, potem pa se razsrdil.

»Ne zbijaj šal z menoj. Sem mar kak ropar, da me vežeš?« In Račko se je začel umikati.

Ognjanov pa reče s povdarkom: »Ako samo črhneš, razparam ti trehuh.«

Krčmar ves prevzet, upre oči na njegov pas. Vedel je, da z grofom ni dobro črešeni zobati, in postal je krotek kakor otrok.

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalej.)

»Kaj imate tu novega?«

»Samo groza, poboji in ropi vsaki dan. Popotnikov ni. Balkan je zaprt, imam veliko škodo... Zlasti od časa, kar so izkopal Omeksiz-Pehlivanu, tebi je to znano — so postali osmanlije kar besni. — Iščejo haje »komite«, kopljejo pa same nedolžne ljudi. Govorim ti čisto resnico smeš mi verjeti...«

Ognjanov je bil ves začuden nad to krčmarjevo drznostjo; tako se je moglo govoriti samo pred Bolgarjem. A radi tega, igrajoč vlogo Turka, se je strašno zamračil.

»Pezevenk«, ako boš še dolgo tako bledetal, pa tudi tvoja glava iztrži nečesa.«

»Dobro vem, pred kom govorim, zares vem,« reče hadži z zaupnim glasom.

Ognjanov ga pogleda še bolj začuden. Hotel se je zakaditi vanj.

»Ojavr, ti si nemara pijan?«

»Grof ne huduj se, saj sem se tudi jaz jokal na Genovefi,« odvrne handži že po bolgarski, podavajoč mu roko.

Ognjanov je videl, da so ga poznali. To ga je močno razsrdilo. Pri tem mu je tudi lice in brezobzirno se obnašanje krčmarjevo bilo

* Slaba turška oštevkva. Pomeni: zapeljivec, barantač z dekleti.

nacionalci kandidirajo znanega zagrizenega sovražnika Slovencev, dr. Hansa Angererja. Tudi krščanski socialci so postavili svojega kandidata, ki je pa samo števni kandidat. Tako socialisti kakor nemški nacionalci napenja- jo vse sile, da si vzdržijo oziroma pribore ta mandat. Boj bo vsekar zelo zanimiv zlasti radi tega, ker so nemški nacionalci od zadnje volitve v tem okraju zelo napredovali in se čisto lahko zgodi, da socialistični kandidat propade.

»Zašlikan« državni dokument. Kakor znano se nahaja v deželnem hrvaškem arhivu v Zagrebju izvirnik hrvaško-ogrsko pogodbe s cesarjevim lastnoročnim podpisom. Ta dokument pa je pravi kuriozum, ker je namreč v tekstu preplepena ona točka, ki govori o Reki. Te dni sta si ogledala v Zagrebu to znamenitost znani angleški publicist Scotus Viator in češki učenjak, zgodovinar ter vseučilišni profesor praške univerze dr. Jaroslav Bidlo. Oba se nista mogla načuditi dejstvu, kako je mogoče, da je tak važen državni pravni dokument s cesarjevim podpisom zašlikan! Kaj takega je pač mogoče le na Ogrskem in Hrvaškem!

Dobro je odgovorila mariborska klerikalna »Straža« ljubljanskemu »Slovincu in njegovemu »gern grossu« s svojim poročilom o koncertih »Glasbene Matice«, kjer se je proizvajal Sattnerjev oratorij. Straža pravi o prireditvi: »Oratorij je proizvajala Glasbena Matica. Pisec teh vrst je bil navzoč pri prvem koncertu. Zbor je štel 250 pevki in pevcev, pompozni orkester Slovenske Filharmonije okoli 50 mož. Naravno lepo je pel zbor. Gospod koncertni vodja M. Hubad zna navdihniti svoje- mu zboru lastno umevanje glasbenega umotvora in zbor mu sledi voljno. Koliko naporega dela je treba za to! Neopazna mi ostaneta zbora: »Nikar od nas, De- vica!« in pa »Češčena kraljica!« Ti koncerti so častni dnevi za slovensko glasbo, za skladatelja in za koncert- nega vodja. Tako piše človek, ki mu je za umetnost, ne pa za osebnosti!

Iz ljudskošolske službe. C. kr. okrajni šol- ski svet v Kamniku je na mesto obolele učiteljice Jerice Zebre, imenoval za učiteljico na ljud- ski šoli na Skaručni supletinjo Terezijo Gre- benc.

Strašna nesreča. V petek jutraj je odšlo več voznikov in delavcev ljubljanskega tesar- skega mojstra Ivana Zakotnika iz Kranjske gore proti bližnjemu gorskemu pobočju, da opravi- jo tamkaj naročeno delo. Pod pobočjem je namreč ležalo več smrekovih storov, katere so imeli delavci spraviti v dolino in odpeljati na kolodvor. Delavci so se takoj z vso marljivost- jo spravili na delo. Pobočje je bilo takrat ravno na debelo pokrito s snegom, kar je postalo za delavce usodopolno. Snežena plast se je namreč nenadoma odtrgala in potegnila s seboj tri delavce, ki so bili vsi smrtonosno poškodova- ni. Ponesrečeni delavci so: Ivan Pleš, ki si je dvakrat zlomil stegno, Franc Košir, ki si je zlomil nogo in par reber in Lovrenc Mrak, ki je dobil več notranjih poškodb. Vsaka pomoč je bila izključena. Ostali delavci so po nesreči tak- oji prihiteli svojim tovarišem na pomoč in jih našli v naravnost obupnem položaju. Poiskali so sanke in odpeljali ponesrečence v Kranjsko goro, kjer so dobili prvo zdravniško pomoč.

Pobegla nuna. Iz sarajevskega ženskega samostana je pred kratkim nenadoma pobeg- nila neka mlada krasna nuna. Kakor poročajo sarajevski listi, je bila nuna zaljubljena v ne- kega mladega gospoda, s katerim se je na vsak način hotela poročiti. Ker v zadnjem času ni mogla več priti ž njim v dotiko, je sklenila pobegniti iz samostana in je to tudi storila. Zaljubljeni parček je baje pobegnil iz Sara- jeva v tujnino.

† Senator Pacinotti. V Pisi v Italiji je v pondeljek umrl slavniti italijanski fizik senator Pacinotti.

Smola tatinskega gosta. Pred kratkim je prišel v gostilno Ivana Kavčiča v Ilirski Bistri- ci slikarski pomočnik Franc Plevel in si tamkaj prav dobro potregel. Ko je potolažil svojo du- šo in telo, se je ozrl malo po gostilni in zapazil na obešalcu lepe hlače in klobuk, po katerem se mu je silno zahotelo. Par minut in oba pred- meta sta izginila v njegovi culi. Plen je bil lep; kdo naj plača sedaj še »ceho«. Plevel ni dolgo premišljeval in mirno odšel iz gostilne, ne da bi plačal svoj zavžitek. Toda gostilničar je še o pravem času zapazil odhajajočega in priporo- čljivo gosta in ga pograbil za suknjo. Ker ni imel nobenega denarja, je gostilničar takoj spo- znal, da ima opraviti z nevarnim tatičkom in mu je na mestu odvzel »culo«. Na svoje veliko začudenje je spoznal, da se ni zmotil. V »culi« je namreč našel hlače in klobuk, katere pred- mete mu je ljubeznivi gost izmaknil iz obešal- nika. Plevel je bil takoj aretiran in izročen so- dišču. Možakar pa ima še par drugih tatvin na vesti, aktere so prišle sedaj vse na dan. Na dan

»Hotel bi ti le usta zavezati, ker pa tega ne morem, zvežem tebe,« reče Ognjanov smeh- ljaje, dobro ga privezavši k stebri. Potem ga vpraša:

»Kedaj se vrne fant?«

»Na večer,« odvrne s tresočim glasom Račko.

»Ah, on te torej odveže. Z Bogom, baj Račko, mudí se mi v Trojano. Spomni se na grofa, toda samo v duhu.«

In vrgši mu nekoliko grošev, Ognjanov za- sede konja ter nadaljuje svojo pot.

XXXI.

Preja v Altunovi.

Namesto v Belo Cerkev je pognal Ognja- nov konja nazaj v vas Altunovo, nameščeno v zapadnem kotu doline. Bilo je tjejak le dve uri hoda, toda konj je bil utrujen in pot težavna; šele o mraku je dospel do vasi, spremljan od tuljenja volkov, ki so ga preganjali do same vasi.

Krenil je proti bolgarskemu oddelku (vas je bila mešana, bolgarska in turška) in kmalu obstal pred durmi baj Canka.

Baj Canko, rodom iz Klisure, je že dolgo stanoval v vasi; bil je človek odkritosrčen, ve- sele narave in rodoljub. Pri njem so apostoli bili pogostoma gostje. Ne bo ti dolgčas, reče Canko smehljaje, vodeč ga v sobo.

(Dalje.)

aretacije je zmikovec namreč prodal v Ilirski Bistrici tudi še dobro ohranjeno kolo s prostim tekom, katerega je čisto gotovo ukradel. Kolo se nahaja sedaj v občinskem uradu.

Redni občni zbor bolniške blagajne samo- stojnih obrtnikov v Ljubljani se je vršil v ne- deljo dne 24. marca v steklenem salonu pri »Levu«. Predsednik gospod Aleksander Gjud pozdravi navzoče in otvori ob 3. uri zborova- nje. Poročilo načelnika in pa zapisnik zadnjega občnega zbora se odobre vzame na znanje, o računskem zaključku, ki izkazuje 294 K 6 v. dohodkov in 3244 K 89 izdatkov ter 12.904 K 22 v blagajniškega premoženja poročila blagaj- nik g. Franc Breskvar ter se na predlog rač- unskega preglednika g. Leopolda Bögelna ml. odobri in predsedstvu podeli absolutorij. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni sledeči gg.: Erjavc Alojzij, Irkič Ignac, Gačnik Iv., Krai- gher Franc, Gayer Rudolf, Rozman Ivan in Bögel Leopold ml. za namestnike: Kosec Iv., Gjud Ivan in Ahčin Josip; za nadzorovalni odbor Kerne Ivan, Keršič Ivan in Podkraj- šek Matko; za namestnike: Pliverič Mato, Kranjc Ivan in Jerina Luka. — K točki razno- terosti se oglasi k besedi najstarejši član bol- niške blag. g. Schlegel Edvard in je v spod- budnih besedah opozarjal na važnost bolniške blagajne v slučaju bolezni, kako dobro de, če človek dobi tako zdatno podporo, kakor se nudi obstoječa bolniška blagajna, obžaluje, da se ljubljanski obrtniki tako malo poslužujejo jim dane prilike ter da se premalo zanimajo za svojo lastno korist. Pozivlja navzoče naj prijatelje opozore na obstoj bolniške blagajne in potom agitacije pridobe blagajni mnogo čl- nov. Gospod Engelbert Franchetti omeni, da je tudi načelstvo bolniške blagajne dolžno članom nuditi boljše in lajšo priliko do pristopa k blagajni, zlasti s tem, da se vbodoče omisli inkasanta, ki naj mesečne prispevke pri čl- anih inkasira. S tem, da mora sedaj vsak član pri blagajniku osebno plačati prispevke se po- gosto pripeti, da se na plačilo prispevkov po- zabi za več mesecev, katere je potem težko skupaj v večji svoti poravnati. Bolniška bla- gajna naj vpelje tako, kakor imajo vsa dru- štva, ki pobirajo prispevke in t tem boče us- treženo članom in blagajniku tudi olajšano de- lo. Nasvet g. Franchettija se je soglasno in z odobravanjem sprejel in naročilo načelstvu, da tanasvet izpolni. Po sprejetju še nekaterih na- svetov in predlogov zaključil gospod načelnik A. Gjud zborovanje.

Redni občni zbor zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Mokronogu se je ob obil- ni udeležbi vršil v pondeljek dne 25. marca v gostilni pri »Zlati kaplji« (Ivan Deu). Načelnik gosp. Fran Kunstrek pozdravi navzoče zbo- rovalce in zastopnika deželne zveze obrtnih zadrug g. Eng. Franchetti in otvori občni zbor. Poroča, da sta zadrugi instruktor g. dr. Blo- dig in pa obrtni pospeševalni zavod svojo ne- navzočnost opravičila. Iz tajniškega poročila je posneti, da šteje zadruga koncem leta 1911 142 zadruginih članov, 25 pomolčnikov in 26 va- jencev. Zadrugi je došlo 105 v. in dopisov. Pomagalske preskušnje so se leta 1911 vršile štrikirat in je napravilo 12 vajencev deloma z dobrim vspehom preskušnje. Računski zak-ljuček, ki izkazuje 330 K dohodkov in 316 K 61 v izdatkov ter 892 K 39 v zadrugnega pre- moženja se na predlog računskega pregledni- ka g. Fran Kajbiča odobri in izreče načelniku in blagajniku za spretno in vestno vodstvo priznanje in zahvalo. Proračun za leto 1912 se brez ugovora odobri. — Pri volitvi odbora so bili skoraj soglasno izvoljeni za namestnika g. Fran Kunstek, za podnačelnika g. Pasecky, za odbornike gg. Umberger, Pizmaht, Glušič, Renko, Kuhar, Dolenshek, Horačin in Tratar; za namestnike gg. Lukek Karl, Šetina, Strupeh, Klemenčič, Uhan in Borštner. — K točki raznoterosti se je prvi oglašil k besedi načelnik deželne zveze g. Engelbert Franche- tti, ki je v svojem obširnem in temeljitim govoru naravnost očaral vse navzoče zboro- valce. V svojem govoru je omenjal vse važne točke zadrugnega življenja, zlasti potrebo usta- novitve zadrugnega podpornega zaklada, moj- sterskih bolniških blagajin in ustanovitve obrt- no nadaljevalnih šol. Poročal je v svojem de- lovanju v korist obrtnega stanu kot zastopnik zveze v obrtnem svetu c. kr. trgovskega mi- nistrstva in omenjal, da se je po inicijativi obrt- nega sveta obrt fotografov uvrstila med rok-odelske obrti in obrt sodavičarjev med kon- cesijevane obrti, kakor tudi več drugih važnih sklepov v prid in zasčito posameznih obrtnih slojev. Pozivljal je navzoče k skupnemu in vztrajnemu delu za nadaljni razvoj obrtnega stanu, zlasti pa obrtnega naraščaja, kateremu se naj posveti največja pozornost. Govornik je žel med govorom in po dokončanem govoru vsestransko priznanje in zahvalo, kot izvr- stnemu poznavalcu obrtnih razmer, na razna vprašanja o obrtnih razmerah zlasti pa glede konkurence o brtnikom od strani trgovcev z mešanim blagom, je podal načelnik zveze po- trebna pojasnila in obljubil delati na to poseb- no v obrtnem svetu, da se razni nedostatkí od- pravijo. Gospod načelnik Kunstek se je načel- niku zveze za njegov strokovno sestavljeni govor in za razna pojasnila z navdušenimi be- sedami zahvalil in izrekel željo, da bi se še večkrat udeležil zbora v Mokronogu in zaklju- čil lepo vspehi občni zbor.

Obrtnik.

Gremij trgovcev v Ljubljani. Dne 31. t. m. od 9. uri dopoldne se bo vršil redni občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani v mali dvorani Mestnega doma.

Perutninarska razstava se otvori 3. t. m. na vrtu hotela »Union« ob 11. uri dopoldne. K otvritvi vabi tem potom odbor navljudneje vse ljubitelje malih živali, kakor tudi vse one kor- poracije in strokovnjake, ki se zanimajo za napredek reje vseh malih živali v naši deželi. Ker take razstave še sploh ni videla Ljubljana, zato je zanimanje za njo vsestransko.

Priporočljiv berac. Pred par dnevi se je po- tikal 60letni brezposelni delavec Anton Zupan- čič iz litijskega okraja po Spodnji Šiški in pro- ščajil od hiše do hiše. Med potom je prišel tudi v hišo Helene Bajda, ki pa ravno ni bila doma.

V Zupančiču se je pri tej priliki takoj vnela ta- tinska strast in je hotel priti do dobrega plena. Odšel je čisto mirno v sobo in zmaknil srebrno damsko uro in dolgo vratno veržico v vred- nosti 55 K. Seveda možakar pri tem ni računl, da ga lahko doletí huda smola. To se je tudi zgodilo. Ko je hotel ravno pobegniti, so ga so- sedje zasledovali in ujeli. Priporočljivemu bera- ču je sedaj preskrbljeno primerno stanovanje na sodišču, kjer ga bodo tudi poučili, kaj je pri beračenju dovoljeno in kaj ne.

Nezgoda. V nedeljo popoldne je neki hla- pec iz Domžal peljal po Dunajski cesti, kar za- dene voz s tako silo ob neki cestni kamen, da je hlapec na mestu padel iz voza in zadobil na glavi več težkih poškodb.

Eksplozije turških min v Dardanelah. Ka- kor smo že brzojavno poročali, je eksplodiralo v Dardanelah več min, ki so jih Turki položili v morje. Vzrok eksplozije je bil popolnoma ne- pojasnljiv, zlasti, ker je turška vlada odredila najboljše varnostne odredbe. Sedaj se je pa še šele dokazalo, kako je prišlo do eksplozi- je. V dardanelske vode je prišlo v zadnjem času su veliko delfinov, ki so se zaganjali v mine, ki so eksplodirale; tako so dobili Italijani nove zaveznike.

Vlom v zastavljavnico. V pondeljek ponoči so neznanj vstavljalci v mestno zastavljavnico v Rzeszocou v Galiciji in odnesli kron 13.000 denarja v gotovini. Vrh tega so pokra- dili še raznih dragocenosti za 100.000 K in po- begnili. Policija je odredila obširno preiskavo, toda dosedaj se ji še ni posrečilo priti v lomil- cem na sled.

Železni beton podrl hišo. V mestu Laaken pri Bruslju v Belgiji je okolu 120.000 kg že- leznega betona padlo na neko hišo in jo sko- ro popolnoma razrušilo. Deset delavcev so po- tegnili izpod razvalin. Trije so bili mrtvi, osta- li pa težko ranjeni.

Kinematograf »Ideal«. Še danes in jutri krasen spored. Pri večernih predstavah »Grob- podnanskega sporeda. V petek specialni večer. Nica živega«, krasna drama in sedem točk po- V soboto »Smrtna ladja«, senzacionena slika. Drugi teden iz serije Iste Nielsen »Uboga Jenny«.

Idrija.

Strokovna zveza je napravila v nedeljo dopoldne ob 9. uri v Didičevem hotelu javen društveni shod, da se delavstvo pomeni o no- vem plačilnem pravilniku. Predsedoval je Ja- nez Kavčič, ki je pozdravil mnogobrojno občin- stvo. Glavni referent je bil Anton Logar, ki je podal zgodovino meznega gibanja. Posebno je kritikal delavstvu sovražno delovanje pokoj- nega rudniškega predstojnika Lipolda. Ves čas se je zaletaval v župana Štravs, venomer po- vdarjajoč, da imajo v delavskem vprašanju sa- mo delavci besedo. Končno zahteva; Žito naj ostane, plača naj se zviša! — Jakob Kavčič je zahteval 100% penzijo te s števkami izkušal dokazati, da je novi plačilnik slabši od starega. — Peter Rupnik je najprej mezdno gibanje ime- noval preprič za oslovo senco, potem pa je stav- vil resolucijo; Ostanje naj stari plačilnik; natu- ralije brezplačno; vsem po l. 1902. sprejetim delavcem priboljšek plač. — Govoril je župan Štravs, ki je najprej zavrnil očitanja, naslov- ljena nanj, potem pa je dokazoval prednosti in dobre sedanjega novega plačilnega normala. Njegova izvajanja so pri manjšini (kler.) zbu- dila ugovor, pri večini odobravanje. — Govori Fran Tavzes: Prav ni, da se strokovno giba- nje spravlja v politiški tir. (Odobravanje.) Za- četek tega gibanja je bil pravilen, ko se se- stali zastopniki vseh strank, da prouče vpra- šanje. Javni shod bi moral le manifestirati za delavske zahteve na podlagi prejšnjih dogovo- rov. Ker pa ni enotnosti je to dokaz, da ni pravilnega postopanja. Če je žito stara pravica, je brezmiseln, če bi to pravico dali iz rok. (Plo- skanje.) Če pa žito ni stara pravica, je ta boj po trditvi Rupnika pravda za oslovo senco. Da se dožene enotnost, ik bo imponirala, je treba resnosti in stvarnosti. Zato predlagam, da se sestane komisija vseh treh strank, ki naj spravi zahteve delavstva v formo, sprejemljivo za vse. Potem naj se skliče javen manifestačni shod. (Odobravanje.) — Oglasila se je cela vr- sta govornikov, ki je netila razburjenost, da je bilo mirno in stvarno razpravljanje nemogoče; strast je razbila razsodnost. Shod, ki je trajal do opoldne, je napravil največglednejši vtisk. Ob tem prepriču bo imel dobiček in rudnik, pre- pirajoči pa se utegnejo prepričati, da nesloga — lači.

Rokovnjači. V soboto zvečer je uprizorilo pevsko društvo »Svoboda« v pivarni pri »Čr- nem orlu« znano narodno igro »Rokovnjači«. Odkrito moramo priznati, da so se vsi sodelu- joči pošteno potrudili, da je igra pošteno uspe- la. Nekateri vloge in prizore so izvedli prav dobro z lepim učinkom. Pivarna je bila natla- čeno polna. Igro so z istim uspehom ponavljali v nedeljo zvečer.

Štajersko.

Za norca jo je imel. Infanterier Franc Viž- nar je pobegnil od domobranskega bataljona v Ljubnem na Zgornjem Štajerskem. Na potu je prišel k neik kmetici, ki ji je pravil, da je ta- kozvani »Quartiermacher« za več oficirjev in 80 mož. Naročil je za častnike izvrstno kosilo, za moštvo pa samo prekajeno meso. Kmetica je šla takoj kuhat in djala v kotel skoraj celega prečiča. Seveda je ljubemu gostu pridno streгла. Ko se je ta najedel in napil, šel je tovarišem na- sproti. — Kmetica pa še danes čaka tistih vo- jakov, ki ji bodo pojedli kotel kuhanege pre- čičevega mesa. Seveda je tudi Vižnar ostal dol- žan jed in pijačo.

Očeta bi bil zadavil v Konjicah posestni- kov sin Franc Muc, ako bi mu tega ne bili pre- prečili sosede. Tiščal ga je za vrat in ko je bil stavec že ves onemogel, je hodil po njem. Div- jaka so naznanili sodišču.

Draga ljubezen. V Gradcu je neki plesni učitelj ljubil razkošno zabavo z mladimi deklet- ti. Te dni ga je pa ta ljubezen zelo drago velja-

la. 18letna dekla Josipina Dnival ga je okradla za tisoč kron, druga prijateljca pa mu je vzela 100 K, ko sta se najbolj ljubila. Ženski so zaprli, plesni učitelj je pa menda prišel do spoznanja, da to ni izviralo iz čiste ljubezni.

Na Ogrsko sta hotela potovati v Gradcu dva dečka, zato sta kradla denar in ga zakopa- vala. Predno sta odšla od doma, so jim prišli na sled.

Vodnjak se je zasul v Pobrežju pri Mari- boru, ker ga je kopal neki neuki »mojster« An- ton Trsovec. Zasulo je nekega delavca, ki so ga mrtvega izkopali, ker niso mogli brž do njega.

Smrten padec. V Trbovljah je padel mon- tažni delavec Angermann iz družega nadstrop- ja. Po nesreči in neprevidnosti je stopil skozi vrata, misleč da pride na hodnik, pa mu je zmanjkalo tal pod nogami.

Nečloveški starši. 16letno Marico Vihar v Slovenjem gradu sta imela oče in mati v hle- vu privezano. Ležala je na golih deskah, se- stradana jebila do kosti, vsa onesnažena in vsa v ušeh. Oslabljena je bila, da se ni mogla več dvigniti. Orožniki so deklo rešili groznega sta- nja, starše pa naznanili sodišču.

Smrtna kosa. Kar nam ne ugrabi tujec in vsakdanja borba za obstanek, to nam ugrablja vsetolažnica — bela žena. V pondeljek 25. mar- ca so spremili mariborski in studenški Slovenci k večnemu počitku vrliga narodnega delavca g. Bendea. Pogreba so se udeležila malone vsa mariborska društva brez razlike strank. Pev- ski zbor mariborske Slov. čitalnice je zapel blagom pokojniku dvoje žalostink. Za Studen- ce pri Mariboru je to hud udarec. G. Bende je bil od novega leta sem zelo bolan. Da bi našel v deželi bratstva zaželjeni pokoj!

Napaden in oropan. Iz Slovenjega Gradca se nam poroča: Dne 19. t. m. je prišel v Schul- lerjev hotel posestnik Anton Kotnik, h kateremu se je nenadoma prisedel neznan mož. Beseda je dala besedo in tako se je zgodilo, da sta se oba kmalu sprijaznila. Posestnik Kotnik je bil celo tako dober, da je plačal neznanca zapitek. Toda dobrota je vedno sirota. Ko je neznanec zapazil, da ima Kotnik denar in celo zlato uro, je takoj napravil načrt, kako bi dobil vse to v roke. Prišla je polnoč. Neznaneec vstane in po- vabi Kotnika v sosednjo gostilno posestnika Kostanjevca. Kotnik je v resnici sedel na lim- nice in šel ž njim. Kar ga neznanec na cesti ne- nadoma zgrabi za prsa, vrže z vso silo v bližnji hišo in ukrade denarnico z zlato uro vred. Medtem, ko je Kotnik vpil na pomoč, je napa- dalca že zakrila temna noč. Ko je prišel na lice mesta posestnik Gostenčnik, ni dolgo premiš- ljeval, ampak se na mestu odpravil na zasledo- vanje razbojnika, ga tudi srečno vjel in izročil orožnikom. Orožniki so v napadalca spoznali brezposelnega delavca Franca Knappa in ga iz- ročili sodišču v Slovenjem gradu.

Posledice pijanosti. Posestniška sinova Matija Dobrisk in Franc Rizmal iz Vranskega sta v družbi več drugih pred kratkim zapila znesek 20 K, katerega sta dobila kot odkup ne- kega žena. Na Spodnještajerskem je med Slo- venci namreč navada, da prijateljca-žena sva- tovice toliko časa ne puste v cerkev, dokler ne dobe od žena primerno odkupno svoto. K. sta se torej Dobrisk in Rizmal že zelo v rožah vračala domov, sta se nenadoma sprla. Ko- nečno je prišlo do pretepa, tokom katerega je Dobrisk svojemu vinskemu tovarišu parkrat zasadił nož v levo stegno. Rizmal se je težko ranjen na mestu zgrudil na tla, dočim je Do- brisk pobegnil. Mimoidoči ljudje so ranjenca spravili domov in ga za silo obvezali.

Trst in Primorje.

Zidarska skupina NDO. Izmed vseh vrst delavstva v Trstu je gotovo največ Slovencev med zidarji. Zato se je nekam čudno slišalo, ko se je zadnji čas govorilo, da so vsi ti slovenski zidarji postali socijalni demokratje in se združili s tujci, Italijani iz kraljevstva, ki našim domaći- nom, predvsem pa zidarjem odjedajo tukaj kruh. Ravno te govorce pa so vzpodbudile slovenske zidarje, da so očitno pokazali svojo barvo. Zato so tokom poslednjih treh tednov sklicali nebroj shodov, kakor v Barkovljah, pri Sv. Ivanu, v Lon- jerju, Škednju in drugod, kjer se je pa pokazalo, da so zidarji najzavednejši Slovenci v okolici, ker se ne strašijo socijalnodemokratskega terorizma, ampak se pridno organizirajo v NDO in pose- čajo njene shode in sestanke. Tak shod je skli- cala skupina zidarjev NDO tudi v nedeljo v Ko- lonkovcu, in sicer za Sv. U. M. Spodnjo in Zgor- njo. Shodu je predsedoval tov. Verčon, ki je lepo obrazložil položaj slovenskih zidarjev. Strokovni tajnik tovariš Brantner je obširno referiral o zi- darski skupini ter o nakanah socijalnodemokra- tične stranke glede zidarske organizacije. Pribil je nezadovoljnost zidarjev z minimalno mezdo 55 vin., katera naj bi obveljala glasom socijalno- demokratične pogodbe. — Gospodarji še sedaj to maslo socijalnih demokratov izrabljajo, in sicer tako, da mlade delavce, ki naj bi sedaj dobil nekaj vinarjev več odpuščajo, starejšim, izurje- nejšim pa, ki so dobivali prej večjo plačo, sedaj isto nižajo na minimum 55 vin. Nato je poročal še predsednik NDO dr. V. Kisovec o položaju delavstva v Trstu sploh in se v svojem izjavljanju še posebej dotaknil zidarske skupine. Pojasnil je celo zadevo glede konsorcija, kamor naj člani NDO le pridno pristopajo in tam drže narodno delavsko zavest kvišku. Naznačil je cilje in pota zidarske skupine, po katerih mora hoditi, da bo žela tudi uspeh, ter konstatiral že sedaj, da je skupina zidarjev v najlepšem razcvitu. Zidarji, ki so se shoda prav častno udeležili so pazno sledi- dili izvajanjem govornikov. Tako je končal shod s prav lepim uspehom.

Velike krivice v prosti lukl. Zadnji čas so se vršila v prosti lukli imenovanja stabilnih de- lavcev ter vzporedno tudi nekatera avanziranja. Toda kako so bili presenečeni slovenski usluž- benci c. kr. glav. skladišč, ko so videli, da se pri njih niso vpoštevala ne leta, ne pridnost in ne zmožnost. Razni »taljančki« so pa kar čez noč avanzirali in preskočili nebroj slovenskih tovari- šev. Da se tej krivici nekoliko odpomore, je skli- cala dne 20. t. skupina proste luke takoj posve- tovanje in naprosila predsednika NDO, da je v

tež zadevi šel intervenirati k ravnatelju c. kr. glavnih skladišč, g. dvor. svet. dr. Mateusche. Ravnatelj je intervencijo obljubil, da se bo o celi zadevi informiral in potrebnou ukrenil. Poleg tega se je naprosilo tudi drž. poslanca g. dr. O. Ryba, da s svojim vplivom in intervencijo odpravi odpraviti to krivico, ki se je zgodila slovenskim delavcem. G. drž. poslanec je skupini obljubil in zagotovil svojo pomoč. Kakor čujemo je protest in intervencija skupine dala celi upravi nekoliko "tuša". Omenjamo naj še, da je skupina proste luke najzornejša in največja skupina NDO.

St. Jakobška Čitalnica je v nedeljo priredila v dvorani "Narodnega doma" pri sv. Ivanu burko "Pri belem konjičku". Igra je bila dobro nastudirana in sta posebno ugajala Meta in Bucek. Gdč. Volkova, ki je igrala Meto nam obeta postati izborna moč na dramatskem polju. Bucek (g. Čelski) nam je znan že s prejšnjih nastopov in je bila njegova igra popolnoma primerna ulogi. Pod vodstvom g. Adamiča je spremljal salonski orkester vložke in točke med odmorji. Burno ploskanje občinstva je dokazalo, da je bilo z vpriporitvijo prav zadovoljivo. Le malo več obiska je pač ta igra zaslužila. V kratkem priredi "Čitalnica" pri sv. Ivanu Rokovnjače in Legijonarje.

Na lovu za pogovorom. Zadnje splavljenje v Trstu je hotel porabiti dr. Šušteršič za to, da bi napravil zopet par diplomatskih potez za svoj ministerski portfelj. Ko je namreč bil prestolonaslednik v sprejemni sobi med dostojanstveniki, je dr. Šušteršič se vedno smukal tam okoli, silil se v ospreje in se prav izzivalno obnašal, da bi ga ja prestolonaslednik opazil in ogovoril. Pa možu za enkrat sreča ni bila mila — zato tudi "Slovenec" nič ne poroča o dr. Šušteršiču v Trstu, ker bi rad prikrižil še par njegovih blamaž in moralnega mačka, ki ga je odnesel iz Trsta. **Zanimivo predavanje** priredi dne 29. t. m., t. j. v petek ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih N. D. O. (S. Francesco, 2) Predava dr. Mandič: Zločin in družba.

Sit življenja. Težak Tone Alessio se je v nedeljo pošteno nasrkal "istrijančka" in dalmatinca. Nato je šel proti kanalu ter skočil v morje. Dva navzoča mornarja sta ga s pomočjo stražnika rešila, a možakar se jim je izvil iz rok ter skočil še enkrat nazaj. Potegnili so ga zopet iz vode in nato odpeljali v opazovalnico k sv. Ivanu.

Dobri prijatelji, Delavec Anton Pregel je bil v soboto v neki gostilni. Tam je sedel skupaj z 2 mladeničema, ki ju ni poznal, a sta bila zelo zabavna. Ko je prišla policijska ura, so šli še malo na sprehod. Ko so prišli v neko temno ulico, sta se mladeniča navalila na Pregla, ga vrglo na tla ter mu vzela denarnico z 10 K. Pri padcu je Pregel dobil več poškodb na glavi. Vso zadevo je javil takoj policiji. Detektiv je še tisto noč aretiral v nekem hlevu 20 letnega A. Meretka, ki je na sumu, da se je vdeležil tega napada.

Otrok povožen. Pri sv. Mar. Magdaleni je 35 letni voznik povozil 9 letnega dečka Viktorja Antonini. Kolo mu je zmečkalo glavo.

Vsi člani odsekov Učiteljskega društva za Trst in okolico imajo v četrtek dne 28. t. m. ob 6. uri sestanek v Sloven. trg. Šoli na Acquedotto s sledečim dnevnim redom: 1. Konstituiranje odsekov in poročila načelnikov v delokrog pos. ods. 2. Predtogi in pogovor o spremembi "Zaveznih pravil". 3. Nasveti za pomladansko zborovanje.

Kako je lep vojaški stan! V nedeljo je policija izročila vojaški oblasti kar štiri begunce. Ko je prišel parnik "Salzburg" v luko, so aretirali Franca Kerličnika, 27 let starega mesarja iz Zagreba, ki je pobegnil od 47. pešpolka iz Kormina ter se potikal po Turčiji. Sleđnjic se je prijavil avstr. konzulu v Pireju na Grškem, da ga je odposlal v Avstrijo. Od vojne mornarice so pa pobegnili: Andrič Ante, 27 letni zidar iz Reke. Teodor Cvetkovič, 23 letni mehanik iz Pulja in Marij Devalle, 23 letni delavec iz Reke. Zadržne tri je policija zadržala v Trstu.

Pogrešali so ga. Pred nekaj dnevi smo poročali, da že nekaj dni pogrešajo v Barkovljah posestnika Jerneja Kocijančiča. V soboto popoldne pa so ga našli — oboženega v kabini kopalnišča "Ek-celsior". Pravijo da je resnega moža gnala v smrt neka pravda.

Kap je zadel v škednju vodjo kavarne "Chiozza", Petra Cleva. Šel je na izprehod, kjer mu je postalo slabo in je v par minutah umrl. Zdravnik rešilne postaje je konstatiral srčno kap.

Predrzna roparja. Iz Reke se poroča: Predvčeršnjem sta prišla k vratarju vile barona M. Veitha na Malem Lošinju dva elegantno oblačena gospoda, ki sta hotela govoriti z baronom. Sluga je odpeljal tučva v sprejemnico. Komaj pa stopi baron Veith v sprejemnico, naperita oba tučva nanj svoje browning pištole, ter mu mirno ukažeta, da naj jima izroči denar, ker sicer streljata. Baron Veith jima je res izročil svojo denarnico, v kateri je bilo okoli 550 K denarja. Predrzna roparja nista bila zadovoljna s to svoto, temveč sta zahtevala več, baron pa ni imel več, no nazadnje sta se roparja zadovoljila tudi s to svoto, zapretila sta baronu, da ne sme ničesar povedati o napadu, ker sicer se maščujeta nad njim. — Nato sta pobegnila, baron pa se ni pustil ustrahovati, prijavil je tamkaj vso stvar orožništvu, a o roparjih ni bilo na vsem otoku več sledu. — Včeraj je reška policija aretirala nekega osumljenca 33 letnega Bosanca Cvijo Ostojiča; dokazalo se mu je, da je bil kritičnega dne v Malem Lošinju, pri sebi je imel tudi browning pištolo in 150 K denarja, za katere ni vedel povedati, kje jih je dobil, zato je sum popolnoma opravičen, da je Ostojič eden teh predrznih lopovov. O njegovem drugu še ni nikakega sledu.

Kaj vse se lahko človeku pripeti v pijanosti. V nedeljo okoli pete ure zjutraj se je 24 letni delavec Gjuro Kuzin iz Reke pošteno pijan pomikal počasi proti domu. Dospel je do železniškega tira, ki vodi proti Mlaki. V tem trenutku je pridrdral tovorni vlak, ki je vozil prot St. Petru. Ves vlak do zadnjega vagona je šel mimo pijanega Kuzina, ki se je v bližini tračnice premetaval zdej sem zdaj tja. Nesreča je hotela, da se je zaletel ravno v zadnji vagon in padel pod kolesa, ki so mu odtrgala celo levo roko. Vrh tega si je pri padcu pre-

bil lobanjo in pretresel možgane. Vlak je šel mirno dalje in nihče ni opazil, kaj se je zgodilo. Sele železniški stražnik Anton Iskra je našel Kozina v groznem stanju in ga odnesel dalje v travo, potem pa poklical prvo pomoč. Kozina so takoj nato odpeljali v bolnišnico, kjer se sedaj bori s smrtjo.

PROSVETA.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v sredo se poje prvič za par-abonente prekrasna Fr. Neumannova opera v treh dejanjih "Ljubimkanje". Med II. in III. dejanjem pada zastor, a orkester igra intermezzo (dvoboj in smrt Fričeva), tako da sta zadnji dve dejanji nepretržno zvezani. — Druga predstava te opere je v petek zvečer, tretja pa v soboto zvečer, ko se operno osebje poslovi. — V nedeljo zvečer se uprizori velika drama grofa L. N. Tolstega "Živi mrtvec", ki se je našla v njegovi literarni zapuščini kot rokopis. S to dramo, ki je 30. dramska noviteta v sezoni, se sezona 1911-12. jako častno zaključuje.

Pomladanska turneja članov slov. dežel. gledališča ljubljanskega se prične kakor vsako leto z Gorico. Otvoritvena predstava v Gorici se vrši na Veliko nedeljo 7. aprila v Trgovskem domu, Izven Gorice se vrše gostovanja tudi: v Tolminu (ponedeljek 8., torek 9., in ponedeljek 22. aprila), v Renčah (ponedeljek 15. aprila), v Trstu (sreda 17. aprila) in v Prvačini (petek 19. aprila). V Gorici se zaključijo gostovanja v četrtek 25. aprila. Iz Gorice odidejo v Celovec, kjer se vrši v petek 26. aprila prvo gostovanje naših igralcev v hotelu "Trabesinger". V Celovcu niso doslej še nikdar gostovali. V soboto 27., v nedeljo 28. in v torek 30. aprila gostujejo v Mariboru, v ponedeljek 29. aprila v Ljutomeru, v sredo 1. maja v Ptuj, v četrtek 3. maja v Slovenski Bistrici, v petek 3. maja v St. Jurju ob juž. železnici, v soboto 4., nedeljo 5. in torek 7. maja pa v Celju. Slavno občinstvo v omenjenih krajih že danes opozarjamo na priljubljena gostovanja ljubljanskih igralcev. Repertoire je deloma literaren, deloma zabavno burkast in se z osebjem vred objavi pravočasno. Turnejo in predstave vodi tudi letos režiser g. Hinko Nučič. — Slovenske časnike tukaj in izven Kranjske prosimo, da blagohotno ponatisnejo to obvestilo.

Simfoničen koncert "Slovenske filharmonije." Pod osbnim vodstvom gledališkega in koncertnega kapelnika g. Vlačava Talicha priredi "Slovenska filharmonija" v nedeljo dne 31. t. m. v veliki Unionski dvorani velik simfoničen koncert. Program je sestavljen z umetniško izbiro, ter bo nudil največji muzikalni užitek, za kar jamči orkester in ime genialnega kapelnika g. Talicha. Ta koncert je obenem poslovilni koncert gosp. Talicha. Vrš se v korist podpornega sklada, članov orkestra "Slovenske filharmonije" s prijaznim sodelovanjem g. prof. dr. Pavla Kozina iz Ljubljane (tenor), gospe Anny Krampera in g. Jana Krampera, članov slov. gledališča v Ljubljani (petje) in gdč. Hanny Haumer, članice zdraviliškega orkestra v Opatiji (harfa). Vspored je sledeči: 1. Fr. Schubert: Velika simfonija v C-dur (orkester) a) Andante. Allegro ma non troppo, b) Andante con moto, c) Scherzo-Allegro vivace, d) Finale-Allegro vivace. 2. a) Kienzl: Moja mati. b) Mahler: O polnoči. c) Kienzl: Narodna pesem. Pesmi za tenor s spremljevanjem orkestra, poje g. prof. dr. Pavel Kozina. 3. H. Trneček: Fantazija o Fr. Schubertovih pesmih, solo na harfi, predava gospodična Hanny Haumer. 4. Zajc: Dvo-svev iz opere "Zrinski" vokalna gospod in gospa Krampera. 5. A. Dvorak: Karneval-vertura (orkester). Začetek pol 8. zvečer. Vstopnice po 4, 3, 2 in 1 krono, dijaške vstopnice po 60 vin. se dobivajo v trafiki gospe Šešarkove v Selenburgovi ulici in na večer koncerta pri blagajni v "Unionu". Opozarjamo občinstvo na to znamenito prireditve, ki bo ena naidvršenejših umetniških produkcij zadnjih dni.

Akad. kipar Lojze Dolinar je v svojem ateljeu Jakopičevega paviljona modeliral portretni kip slikarja Jakopiča, ki ga razstavi pri prihodnjih razstavah. Delo tega mladega resnega umenika je umetniško dovršeno prve vrste in se lahko imenuje najbolje delo, kar jih je doslej ustvaril Dolinar.

Umetniška razstava v Belgradu. Kakor smo že poročali priredi jugoslovanska Lada letos v Belgradu svojo četrto umetniško razstavo. Na to razstavo so bili povabljeni tudi umetniki, ki niso člani posameznih sekcij Lade. Na predlog hrvaškega umetniškega društva "Medulič" se je pa sklenilo, da te razstave ni smatrati kot razstave Lade, ampak kot splošno jugoslovansko umetniško razstavo. Razstavijo se dela v treh oddelkih

namreč v srbsko-hrvaškem, slovenskem in bolgarskem. Na ta način je omogočeno, da razstavijo vsi jugoslovanski umetniki v Belgradu. Na isti način se priredi tudi umetniška razstava v Sofiji letošnjo jesen povodom kronskih slavnosti carja Ferdinanda.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 26. marca. V današnji seji poslanske zbornice so začeli Malorusi z obstrukcijo proti noveli o vodnih cestah. V pavzi, ki jo je odredil predsednik v svrhu pogajanj, se je dosegel sporazum, da je obstrukcijski govornik, Malorusi Staruch končal svoj štiriurni govor. Malorusi so izjavili, da je prenehanje z obstrukcijo le provizorično. Koncem seje so zopet zahtevali Malorusi, da naj se raz dnevni red odstavi tretja točka, ki se tiče vodnih cest, ter naj se na to mesto postavi poročilo odseka za državne uslužbenice v plačah pisarniških oficiantov. Predlog pa je bil odklonjen.

KONEC WOLFOVE KOMEDIJE.

Dunaj, 26. marca. V jutrajšnji seji nemškega »Nationalverbanda« bodeta zopet izvoljena v predsedstvo Wolf in Pacher, ki sta pred nekaj dnevi odstopila. Tako konča ta parlamentarna komedija proslulega Wolfa.

DEMISIJA GALIŠKEGA DEŽELNEGA MARŠALA.

Lvov, 26. marca. Včeraj je sprejel cesar v daljši avdienci gališkega deželnega maršala Badenija. Splošno se zatrjuje, da je Badeni podal svojo demisijo, ki bo tekom teh dni sprejeta.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 26. marca. Nada na kak uspeh Khuenove misije je jako malenkostna. Splošno se sodi o položaju jako pesimistično in ni upati, da bo Khuen uspel v svojih pogajanjih s stranikami.

NESREČA NA SNEŽNIKU.

Dunaj, 26. marca. Vojaški ekspediciji se je danes posrečilo izkapat izpod plazu vseh deset trupel. Zadržna trupla so našli ob štirih Trupla je prebivalstvo odneslo v Buchberg, kjer so jih položili v poseben vlak in odpeljali na Dunaj.

FRANCOSKI ODGOVOR NEMČIJI.

Pariz, 26. marca. Z ozirom na velikanske zahteve nemške vlade za zvišanje kredita nemški armadi, bo v prihodnji seji francoske zbornice predložil vojni minister novo predlogo, v kateri se zahteva svota 900 milijonov frankov za oboroževanje Francije.

ŠESTI ITALIJANSKI DREADNAUGHT.

Spezia, 26. marca. Danes so začeli tukaj s stavbo šestega italijanskega dreadnaughta.

ZASTRUPLJENJE Z ALKOHOLDM.

Berlin, 26. marca. Danes je začela obravnava radi znanega zastrupljanja z methyl-alkoholom, ki je zahtevalo 89 človeških žrtev. Obtoženih je pet oseb.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne.«

Spominjajte se dijaškega društva "Domovina"!

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

"DAN"

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto . . . . . K 18— Četrlet . . . . . K 4-50
Pol leta . . . . . K 9— En mesec . . . . . K 1-50
V upravnistvu prejeman na mesec K 1-20.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . . . . K 20— Četrlet . . . . . K 5—
Pol leta . . . . . K 10— En mesec . . . . . K 1-70
Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Celo noč odprto
Kavarna Leon
Stari trg št. 30.
Celo noč odprto

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vln., s poštnino : : : 26 vinarjev več. : : :

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo 1 (zraven čevljarjskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Širite, kupujte in naročajte „Dan“! Prijavljajte nove naročnike!

— V Hiši Saint-Pol! je odgovoril Gringonneur in se klanjajoč odstranil.

— Vedno le Hiša Saint-Pol, se je zamislil Hardy. Vsi me tja vabijo, z vsemi naj se tam snidem. Ali se tam odloči moja usoda? Dobra ali slaba? Ali me kliče smrt? ... Bah, videl bom ...

Skril je mošnjo z zlatom na dnu skrinje, ki je stala v sobi in stopil za Gringonneurom v krčmo.

Krenil je naravnost k ogleduški trojici, ki se je dregnila s komolci.

— Mojster Thiband, je poklical krčmarja, kaj pijejo ti gospodje?

— Medico, je odgovoril Poingre.

Trojica se ni ganila. Hudi obrazov in povešenih očij je sedela za mizo.

Passavant se ni menil dalje za nje ter zopet vprašal:

— Koliko so že zapili, mojster Poingre?

— Ravnokar praznijo šesto posodo, je z nemirno odgovoril krčmar.

— Torej krčmar, prinese jim še sedmo in vzemite vse skupaj v moj račun!

— Tukaj jo imam! je zatarnal Thiband, ali že nisem rekel, Naravnost v pogubo me žene!

Bruocaille, Braggille in Brancuillon so se spogledali.

Thiband je prinesel sedmo posodo in Hardy je rekel:

— Izpijte to na moje zdravje, korenjaki.

In obrnil se je proti vratom.

Trojica se je osupnjeno vzdignila ali takoj zopet sedla. Niso si bili v svesti, kaj imajo početi.

— To vam hoče povedati sama, gospod.

— Torej prihajate s ponudbo in z nasvetom ...

— Oho! se je začudil Passavant, In zakaj naj se izogibam? Ali je tako zlobna?

— Ona? Ne, pri moji veri, ne. Ali če stopite v njeno službo ...

— Torej? ...

— Boste morali občevati v Hiši Saint-Pol! Gringonneurom glas je bil poln strahu; Passavant se je stresel.

— Hiša Saint-Pol! je zamrmral. Vi me odvrčate od nje! ... Ah! da, razumem, radi hidelonskega stolpa, kaj ne?

— Hidelonski stolp, je prebledel Gringonneur, vi poznate hidelonski stolp?

— Slišal sem praviti o njem, je odgovoril Hardy s čudim nasmehom.

— Ne, je nadaljeval Gringonneur, ne svarim vas radi stolpa pred Hišo Saint-Pol. Ali tam pridete gotovo v dotiko z osebo, ki je kakor smrt, ki ubija z ljubeznijo, ki ubija s sovravnostjo, ki ubija s pogledom, ki požiga z nasmehom, katere misli so kakor goreči snopovi, obližujoči z ognjenimi jeziki svoje bližnjike.

— In kdo je ta grozna oseba? ...

— Gringonneur je šepnil v enem dihu:

— Izabela Bavarska, kraljica Francije!

Passavant ni poznal vesti, ki so krožile o kraljici, vendar ga je Gringonneurom povdarek ledeno pretresel. Pa je za hip, kajti mirno je odgovoril:

— Mojster, prijatelj kraljev sem in tudi prijatelj kraljičin! Zagotavljam vas, da imam svoje vzroke za prijateljstvo do obeh.

Najfinjši SPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Oblastveno koncesionirana
posredovalnica
za mestno zastavljalnico.

Posreduje za vsa v zastavljalno stroko spadajoče posle. — Pojasnila brezplačno.

FRAN BERGANT
Kolodvorska ulica šte. 6.

Viktoria Sterniša
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Največja zaloga moških, damskih, otročjih in pristinih gorskih čevljev. Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Modistinja
Minka Horvat

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6
priporoča cenjenim damam vsakovrstne

slamnike
po najnižjih cenah. Sprejema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in najceneje.
Za obilen obisk se priporoča 195
Minka Horvat.

Priznано najboljšo slovensko pivo iz delniške pivovarne Laški trg

se toči v hotelu „ILIRIJA“.
Kavarna je vsako noč do jutra odprta.

„NARODNA KAVARNA“.

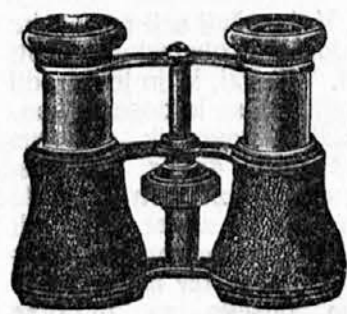
Danes in vsak dan
dunajski damski orkester.
Začetek ob pol 9. zvečer. Vstop prost.
FRAN KRAPEŠ, kavarnar.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogleda, toplotmere, in zrakovmere vseh vrst.

Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Kupujte „Dan“!

Izvod samo 6 vinarjev.

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Frančiškanska ulica šte. 8

je najmoderneje urejena in opremljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

Litografija. - Stereotipija. - Najmodernejšo črke in okraski.

Tisk v različnih barvah.

Najfinejša izvršitev.

Solidna in točna postrežba.

„DAN“ se prodaja po vseh tobakarnah po 6 vin.

Senzacionalna prodaja za velikonočne praznike!

Obleke za gospode	od 8 K naprej	Klobuki in čepice za gospe in dečke	od 1 K naprej
Obleke za dečke	6 K	Dežni plašči za gosp. in dame	10 K
Obleke za otroke	2 K	Kostumi ali dolgi raglani za dame	10 K
Površniki in raglani za gospode	12 K	Krila ali bluze iz blaga za dame	3 K
Površniki ali modre bod-jopice za dečke	6 K		

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Največja zaloga ur, zlataine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštnine prosto.

Naznanilo in priporočilo.

Usojam si naznaniti slav. občinstvu, da sem prodal svoj

HOTEL „LLOYD“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 9, gospodu K. Tausesu.

Štejem si v prijetno dolžnost, izreči pri tej priliki svojim p. n. gostom najiskrenejšo zahvalo za izkazano mi naklonjenost, ter jih obnem vljudo prošiti, da ohranijo to naklonjenost tudi mojemu nasledniku.

Z odličnim spoštovanjem
K. Počivalnik.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da sem kupnim potom prevzel od g. Počivalnika

HOTEL „LLOYD“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 9, za vsoto K 170.000.

Strokovno znanje, katero sem po dolgotrajnem bivanju v inozemstvu pridobil ter kot svoječasnji upravitelj tega hotela in domačin naj jamči, da bom sl. občinstvo vedno postregel s priznano kuhinjo, naravnimi vini in izbornim pivom. — Priporočam se za mnogobrojni obisk z odličnim spoštovanjem
Karel Tausess, hotel „Lloyd“.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8.000.000. K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

— Nemogoče! je vzkliknil Gringonneur. Nihče ne more biti prijatelj obeh!
— In zakaj ne?
— Zato, ker oni, ki se mu smili meketajoča ovca, ne more čustvovati z volkom, ki jo preganja in ji streže po življenju!
Passavant je molčal. Čudna slabost se ga je polasčala in komaj se je premagoval.
— Čujte plemič, je nadaljeval Gringonneur. Videti je, da je ne poznate. Ali ste slišali govoriti o Mesalini? Ali poznate grozno zgodbo o Margeriti Buramdoh; o kateri pravijo, da je pila kri, ponoči v gozdovih, kjer so počivale njene divje čete? Glejte, Izabela Bavarska je oboje h kratu: Mesalina in Margerita. Ako vas ljubi, gorje vam! Ako vas sovraži, gorje vam! Ne morete ji niti, ako ji niste brezpomemben. Vi pa . . . kdo ve? Ali vas ni že videla in si vas zaznamovala! Gorje vam potem! Vprašajte in povedali vam bodo listo njenih ljubčkov in povedali vam bodo, kaj se je zgodilo z njimi, ki so bli tam zapisani! Govorili ste o Hideloni. To ni nič. Legijo ljudi ima, ki so zaverovani v njo in se pokolejo na prvi njen migljaj, tigrinjo Imperijo ima, Redonovo bodalo in strup čarodejca, proti kateremu ne zmore ničesar niti sve-ti križ, ki odpodi satana, ne odpodi pa . . . Saitana!
Passavant je odskočil in obraz mu je pokrila mračna blodota.
— Nadaljujte, je zapovedal.
— Končal sem. To sem vam hotel reči. Ne hodite v Hotel Saint-Pol! Kajti Izabeli ne uide-te. Kdo ve, če vas ni princeza, ki ste jo zjutraj osvobodili iz rokovnjaških rok dovolj jasno

opisala in nahvalila. Kdo ve, če že ne čaka na vas? Bežite, bežite iz Pariza! Ali ne hodite vsaj nikdar v Hišo Saint-Pol . . .
— Mojster Gringonneur, jutri zvečer pojdem tja, je dejal Hardy.
— Ugajate mi mojster, je nadaljeval, ko je Gringonneur vzdignil dolge roke kvišku; povedati vam hočem, zgodbo, ki bi zatemnila vse, kar veste vi. Poslušajte: deklico, prijateljico, angela je pobrala kraljica, ki je umiral izpostavljen med vrati in pripomogla, da je odšel s smehom na obrazu v večnost. Kraljica je storila tako!
— Kraljica! je šepnil Gringonneur.
— Niti besede več o nji! je zagrozil Passavant.
Gringonneur je vstal, ogrnil plašč in pozdravil.
— Gospod, je dejal, ne črhmem več o nji, o kateri sva govorila. Ali dovolite mi le še besedo.
— Govorite!
— Reči sem hotel: naj bo kakorkoli, na mojo pomoč se morete vedno zanašati in vedno vam bom na uslugo.
— Hvala mojster. Vzprejemam, kakor mi je bilo dano.
V krčmi sede trije postopači, stisnjeni v kot.
— Zapazil sem jih . . . Kaj z njim?
— Na preži so za vami. Zakaj, to vedi sam vrag. Ali gotovo nimajo boljših namenov, kakor o nis konjem pred Trojo . . .
— Hvala, mojster. Govorite vedno o ljudeh, k jih ne poznam. Sedaj pa pojdite. Kje vas imam iskati, ako bi vas potreboval?

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem ne-
: : odvisnem dnevniku : :

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.